

Praha 29. 7. 2025

VZP otevírá pacientům cestu k onkologické péči i mimo velká centra

Inovativní onkologická léčba některých diagnóz dostupná zejména v komplexních onkologických centrech se postupně dostává blíže pacientovi, a to na úroveň regionálních onkologických center. VZP ČR umožňuje, aby byla pacientům např. s karcinomem prsu, prostaty, kolorekta, plic podávána léčba blíže jejich domova. Těmto regionálním pracovištím VZP ČR pro tuto léčbu vyhradila samostatné rozpočty. Od 1. 9. 2025 bude v případě karcinomu prsu a prostaty rozšířen seznam léků, které bude možno podávat v regionálně dostupnějších centrech. Všeobecná zdravotní pojišťovna přistoupila po dohodě s Českou onkologickou společností právě k těmto dvěma diagnózám, které patří k nejčastěji se vyskytujícím onkologickým onemocněním.

Tato tzv. delegovaná preskripce je přínosem zejména pro pacienty. „U onkologických diagnóz může být léčba pacientem lépe či hůře tolerována. A je pak velký rozdíl, pokud jsme schopni lék zajistit ve 30 km vzdálené nemocnici, nebo když za léčbou musí pacient cestovat 100 km do nejbližšího krajského města,“ vysvětluje **Jan Bodnár**, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči hlavní motivaci Všeobecné zdravotní pojišťovny k rozvolnění podávání některých onkologických léků.

Připomíná ale, že ne všechny léčivé přípravky je možné takto delegovat na regionální onkologická centra, každá kategorie léků musí být pečlivě prodiskutována zejména s odbornou společností: „Na prvním místě musí být samozřejmě bezpečnost pacienta. Jedná se o závažné diagnózy, kde se často s podáním léku váží konkrétní podmínky stanovené výrobcem. Mohou být podávány například pouze na pracovištích s dostatečně zajištěnou návaznou péčí, případně si přímo vyžadují multidisciplinární tým pro případ nepředvídaných komplikací.“

Delegovanou preskripci vítají také onkologové: „Tento významný krok Všeobecné zdravotní pojišťovny přinese zlepšení dostupnosti a komfortu léčby pro nemocné s onkologickými onemocněními hned ve třech oblastech. Prvou je dostupnost nejmodernějších léčebných postupů, kdy někteří nemocní nemohou či odmítají cestovat za inovativní centrovou léčbou. Druhou je zlepšení situace v chronicky přetížených komplexních onkologických centrech, tedy z měsíčních návštěv těchto center se stanou minimálně tříměsíční, tím se zkrátí v komplexních centrech objednací doby pro nové nemocné,“ vypočítává prof. **Jindřich Fínek**, místopředseda Výboru České onkologické společnosti ČLS JEP a přidává i třetí výhodu delegované preskripce, která podle něj spočívá v posílení role Regionálních onkologických center: „Regionální pracoviště získávají novou aktivní roli v péči o onkologicky nemocné, příchodem nových inovativních léků se stávají atraktivními pro mladé lékaře, kteří nebudou mít důvod je opouštět směrem do velkých center.“ Regionální centra se tak podle něj stanou plnohodnotnou součástí sítě onkologických center v České republice, i když budou nadále pracovat pod metodickým vedením a dohledem Komplexních center.

Centra vysoce specializované onkologické péče jsou dnes buď u velkých fakultních nemocnic nebo nemocnic krajských. Speciální léky tak pacienti dostávají v celkem 16 centrech. „Přenesením možnosti preskripce na další nemocnice se v případě některých přípravků dostáváme až na dalších 23 zařízení, což významně zahustí současnou síť,“ uzavírá **Jan Bodnár**.

Předtím, než je pacient předán do péče regionálního centra, musí proběhnout konzultace jeho zdravotního stavu v rámci tzv. multidisciplinárního týmu komplexního onkologického centra, kdy skupina odborníků doporučí nejvhodnější způsob léčby a následně je pacientův zdravotní stav a průběh léčby pravidelně referován zpět do vyššího pracoviště.

Regionální onkologická centra mají s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou uzavřeny Zvláštní smlouvy pro centrovou léčbu, VZP ČR pro tyto účely vyhradila do každého takového regionálního onkologického centra samostatný rozpočet nastavený dle odhadu počtu indikovaných pacientů takto léčených v konkrétním zařízení a spektra nasmlouvaných léčivých přípravků. Komplexní onkologická centra, která delegují podávání vybraných onkologických léků na spolupracující pracoviště, pak vlastní stanovené rozpočty pro centrovou léčbu nemají krácené. Fakticky jde tedy o navýšení rozpočtů na centrovou léčbu pro klienty VZP ČR.

Viktorie Plíková

tisková mluvčí